

Ohje
31.5.2021

Ohje metsänkäyttöilmoituksen tarkistamiseen

Ohjeen taustaa

Metsälain 14 §:n 3 momentin mukaan ”Metsänkäyttöilmoitusta on tarkistettava ennen toimenpiteen toteuttamista, jos hakkuutapa tai käsittelyalue muuttuu merkittävästi aikaisemmin ilmoitetusta. Metsänkäyttöilmoitukseen voi sisältyä useita eri käsittelyalueita.”

Hallituksen esityksen 75/2013 vp 14 §:n perusteluissa todetaan: ”Ehdotuksessa myös esitetään, että metsänkäyttöilmoitusta tulisi tarkistaa ennen toimenpiteen toteuttamista, jos hakkuutapa tai käsittelyalue muuttuu merkittävästi aikaisemmin ilmoitetusta. Metsänkäyttöilmoitusta ei kuitenkaan tarvitsisi perua, jos toimenpiteitä ei toteuteta. Näin ollen metsänkäyttöilmoituksen suunnitelmallisuuteen ei tulisi muutoksia, mutta metsänkäyttöilmoitukselta vaadittaisiin täsmällisyyttä toteutettavien toimenpiteiden osalta metsälain valvonnan tukemiseksi.”

Metsälain 14 §:n 4 momentin mukaan ” Ilmoitus on toimitettava viimeistään kymmenen päivää ja aikaisintaan kolme vuotta ennen hakkuun tai muun toimenpiteen aloittamista. Metsäkeskus voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen edellä mainitusta määräajasta.”

Ennen vuoden 2014 metsälain muutosta metsänkäyttöilmoituksen jättämisen määräaika oli 14 päivää ennen hakkuun aloittamista. Hallituksen esityksen 75/2013 vp 14 §:n perusteluissa todetaan, että ”Metsänkäyttöilmoituksen jättöajan lyhentäminen parantaisi puunkorjuun edellytyksiä esimerkiksi helpottamalla puunkorjuun suunnittelua sekä puunkorjuun ja toimitusten ohjelmointia. Metsälain valvonnan käytännöt ovat muuttuneet sähköisen asioinnin ja tietojärjestelmien kehityksen ansiosta aiempaa tehokkaammiksi. Tehostuneet toimintatavat mahdollistavat metsälain tehokkaan valvonnan aikaisempaa nopeammassa ajassa.”

Metsälain 14 §:n 4 momentissa määritetyn metsänkäyttöilmoituksen jättämisen määräajan tarkoituksena on ollut jättää Metsäkeskukselle riittävä toiminta-aika käydä hakkuuseen vaikuttavat metsälain vaatimukset läpi.

Metsälain ennakoivaa valvontaa ajatellen ennen hakkuuta on tarpeellista saada selville seuraavat asiat:

Ohje
31.5.2021

1. Kohdistuuko hakkuu metsälain 10§:n mukaiselle erityisen tärkeälle elinympäristölle, tai muulle huomioitavalle kohteelle, kuten liito-oravan reviirille tai uhanalaisen lajin esiintymäpaikalle
2. Onko kohteen hakkuutapana uudistamistoimenpiteisiin ja uudistamisen valvontaan johtava hakkuu

Ennakoivan valvonnan ja siihen liittyvän neuvonnan toteuttamisen kannalta oleellista on, miten aikaisemmin saapuneella metsänkäyttöilmoituksella ilmoittamattomat käsittelyalueen kuviot sijoittuvat verrattuna ilmoitettuihin kuvioihin. Jos uudet kuviot eivät liity fyysisesti aikaisemmin ilmoitettuihin kuvioihin, ei niiden tarkastamistakaan ole voitu tehdä aikaisemman metsänkäyttöilmoituksen saapumisen yhteydessä. Jos ne taas liittyvät fyysisesti aikaisemmassa ilmoituksessa oleviin kuvioihin, on niiden tarkastaminen voitu tehdä tällä hetkellä Kanto-järjestelmään määritettyjen buffereiden mukaisella etäisyydellä aikaisemmin ilmoitetusta kuviosta.

Toimintaohje metsänkäyttöilmoituksen tarkistamiseen

Vain voimassa oleva metsänkäyttöilmoitus voidaan tarkastaa ennen hakkuun alkamista. Metsänkäyttöilmoitus katsotaan voimassa olevaksi, jos sen jättämisestä on aikaa enintään kolme vuotta. Metsälain 14 §:n mukaan hakkuutavan tai käsittelyalueen katsotaan muuttuneen merkittävästi aina alla olevissa tapauksissa. Voimassa oleva metsänkäyttöilmoitus on tarkistettava ennen hakkuuta aina seuraavissa tapauksissa:

1. Hakkuu laajentuu metsälain 7a§:ssä mainitulle kohteelle kohteen pinta-alasta ja sijainnista riippumatta. Tällaisia kohteita ovat:
 - i. metsälain 10§:n 2 momentissa tarkoitettu erityisen tärkeä elinympäristö;
 - ii. luonnonsuojelulaissa tarkoitettua erityisesti suojeltavan lajin tai suojellun luontotyypin esiintymää koskeva päätös;
 - iii. Natura 2000 -verkostoon sisältyvä alue; ja
 - iv. muu vastaava viranomaisen toimittamaan päätökseen perustuva kohde
2. Kasvatushakkuuna ilmoitetun hakkuun muuttuminen uudistamishakkuuksi tai myrskytuhopuiden poistoksi, jos kohteen pinta-ala on suurempi kuin 0,3 hehtaaria
3. Hakkuutapa pysyy aikaisemmin ilmoitettuna ja hakattavan kuvion pinta-ala tulee laajentumaan yli 0,5 hehtaaria, mutta enintään 2 hehtaaria
4. Leimikkoon liitetään uusi kuvio, jonka pinta-ala on yli 0,5 hehtaaria, mutta enintään 2 hehtaaria

Ohje
31.5.2021

Kun on kyse aikaisemmin toimitetun metsänkäyttöilmoituksen tarkistamisesta, hakkuu voidaan aloittaa aikaisintaan 10 päivän kuluttua alkuperäisen metsänkäyttöilmoituksen toimittamisesta Metsäkeskukseen.

Uusi metsänkäyttöilmoitus on tehtävä aina seuraavissa tapauksissa:

1. hakkuu on alkanut ja hakkuuseen tulee aikaisempaan metsänkäyttöilmoitukseen sisältymätöntä lisäaluetta
2. hakkuu on alkanut ja jonkin kuvion hakkuutapa muuttuu aikaisemmin ilmoitetusta
3. hakkuu ei ole alkanut ja käsittelyala laajenee yli 2 hehtaarin laajuisella yhtenäisellä alueella riippumatta siitä, miten laajentuva alue sijoittuu voimassa olevan metsänkäyttöilmoituksen kuvioihin nähden. Uusi 2 hehtaarin alue voi siis sijoittua fyysisesti kiinni voimassa olevan metsänkäyttöilmoituksen kuvioon, tai olla uusi erillinen kuvio

Kun on kyse uuden metsänkäyttöilmoituksen toimittamisesta, hakkuu voidaan aloittaa aikaisintaan 10 päivän kuluttua sen toimittamisesta Metsäkeskukseen. Mikäli hakkuu halutaan aloittaa aikaisemmin, on haettava metsälain 14 §:n mukainen poikkeuslupa hakkuun aikaisempaan aloittamiseen.

Metsänkäyttöilmoitus voidaan tehdä aikaisintaan kolme vuotta ennen hakkuun tai muun toimenpiteen aloittamista. Jos hakkuu ei ole alkanut kolmen vuoden kuluessa metsänkäyttöilmoituksen toimittamisesta Metsäkeskukseen, hakkuuta ei voida enää aloittaa ennen kuin siitä on tehty uusi metsänkäyttöilmoitus.

Kolmen vuoden määräajan aikana alkanut hakkuu voidaan tehdä loppuun, mikäli:

1. metsänkäyttöilmoituksessa ilmoitettujen kuvioiden hakkuu jatkuu keskeytymättä, eli hakkuuta ei katsota päättyneeksi. Hakkuun voi jatkaa loppuun, vaikka metsänkäyttöilmoituksen tekemisen kolmen vuoden määräaika ylittyisikin hakkuun aikana.
2. keskeytynyttä hakkuuta jatketaan Metsäkeskukseen saapuneen metsänkäyttöilmoituksen kolmen vuoden määräajassa.

Metsänkäyttöilmoituksella ilmoitettu hakkuu katsotaan päättyneeksi, kun leimikon varastopaikka on tyhjennetty hakatusta kuitu- ja tukkipuusta ja koneet siirretty pois leimikolta. Mikäli hakkuuta jatketaan hakkuun päättymisen jälkeen, ja metsänkäyttöilmoituksen kolmen vuoden voimassaoloaika on umpeutunut, hakkaamatta jääneistä tai uusista kuvioista on tehtävä uusi metsänkäyttöilmoitus.

Ohje
31.5.2021

Ohje metsänkäyttöilmoituksen tarkistamisen lähettämisestä Metsäkeskukselle

Metsäkeskukselle voi lähettää kahden tyyppisiä metsänkäyttöilmoituksia 1) uusi metsänkäyttöilmoitus ja 2) korvaava metsänkäyttöilmoitus. Kanto-järjestelmä ei tunnista metsänkäyttöilmoituksen tarkistamista, joten tarkistaminen pitää tehdä joko uudella ilmoituksella tai korvaavalla ilmoituksella. Korvaavaa ilmoitusta voi käyttää, kun toimija itse huomaa metsänkäyttöilmoituksen tarkistamistarpeen ja lähettää korvaavan ilmoituksen saman päivän aikana.

Jos metsänkäyttöilmoituksen tarkistaminen tehdään uudella ilmoituksella:

- Uuden metsänkäyttöilmoituksen lisätietokenttään pyydetään lisäämään toimijan järjestelmästä saatava alkuperäisen metsänkäyttöilmoituksen ilmoitusviite ja kuvaus, mitä uudella ilmoituksella tarkistetaan. Esimerkiksi ”*Tällä ilmoituksella tarkistetaan kuvion XX hakkuutapa. Alkuperäisen metsänkäyttöilmoituksen ilmoitusviite on XXXXX*”
- Merkinnöillä saadaan kytkettyä alkuperäinen ja alkuperäiseen kohdistuva uusi metsänkäyttöilmoitus toisiinsa. Tällä on merkitystä hakkuun sallittuun aloittamisen ajankohtaan ja 10 päivän määräajan laskemiseen.

Metsänkäyttöilmoituksen tarkistamisen yhteydessä ilmoitettava uusi metsäkuvio voi sijoittua metsälain 7a§:ssä mainittujen kohteiden lähelle, jolloin Metsäkeskukselta lähtee normaaliin tapaan metsälain 7a§:n mukainen ilmoitus maanomistajalle ja hakkuuoikeuden haltijalle sekä tarvittaville viranomaisille esim. liito-oravakohteesta ely-keskukselle.

Erityiskohteiden huomioiminen on maanomistajan ja hakkuuoikeuden haltijan vastuulla. Koska tarkistettavan metsänkäyttöilmoituksen hakkuun saa aloittaa alkuperäisen metsänkäyttöilmoituksen määräajan puitteissa, kohteiden huomioiminen vaatii erityistä huolellisuutta toimijoilta.